

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 175/2005(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «Ο ΛΟΓΟΣ»

Ημερομηνία Απόφασης: 13 Μαρτίου, 2006

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

Εκ μέρους του σταθμού: κ. Χατζηπαναγιώτου, Δικηγόρος και κ Ζαχαριάδης, Διευθυντής Ειδήσεων Σταθμού.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η παρούσα υπόθεση αφορά πιθανές παραβάσεις του άρθρου **26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των Κανονισμών **24(1)(α), 24(2)(γ) και 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το **άρθρο 26(2)** του πιο πάνω Νόμου αναφέρει: *«Τα δελτία ειδήσεων και τα επικαιρικά προγράμματα πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα και πολυφωνία, ιδιαίτερα αναφορικά με πολιτικά θέματα αλλά και οποιαδήποτε κοινωνικά θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη».*

Ο κανονισμός 24(1)(α) των πιο πάνω Κανονισμών αναφέρει: *«Τα δελτία ειδήσεων προπαρασκευάζονται και μεταδίδονται με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα»*

Ο κανονισμός 24(2)(γ) των πιο πάνω Κανονισμών αναφέρει: *«Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: αποφεύγεται γενικά η προβολή κοντινών πλάνων αιμορραγούντων προσώπων ή που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού»*

Ο κανονισμός 28(1) των πιο πάνω Κανονισμών αναφέρει: *«Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς».*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **7.10.2005** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της εν λόγω επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού με την προαναφερθείσα επιστολή της Αρχής προς αυτόν, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1-16 :

1. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **12:10 και 17:00**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκε ρεπορτάζ το οποίο **δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, ο δημοσιογράφος ανέφερε κατά λέξη τα ακόλουθα:

- «...Εγώ επιβεβαιώνω ότι υπάρχει ένα sms συγκεκριμένο κιόλας, που έλεγε *ο πιλότος είναι νεκρός και εμείς παγώνουμε...*».

Στο σχετικό με το ρεπορτάζ γραφικό αναφερόταν ότι «Στα γραπτά μηνύματα των κινητών ψάχνουν τις αιτίες».

2. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **17:55 και 20:10**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Επανειλημμένα πλάνα (4 φορές) από άντρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που μεταφέρεται με φορείο λόγω της κατάρρευσης του

- Επανελημμένα πλάνα (4 φορές) από γυναίκα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Επανελημμένα πλάνα (4 φορές) από άντρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που φωνάζει και τσακώνεται με τους αστυνομικούς οι οποίοι και τον κυνηγούν στους διαδρόμους του αεροδρομίου
- Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...πούντους υπεύθυνους της Cyprus Airways...ένας υπεύθυνος της εταιρείας ΗΛΙΟΣ...τίποτε, εν θέλει να αναλάβει κανένας ευθύνη...»*
- Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...εν έπρεπε να έρτει ο διευθυντής της εταιρείας πάνω να πει συλληπητήρια αν μη τι άλλο...πούντα αντριλίκια τους πούντα...»*
- Πλάνο από συγγενικά και φιλικά άτομα των θυμάτων στο αεροδρόμιο Λάρνακας να κλαίνε και μια γυναίκα να αναφέρει, κλαίγοντας, τα ακόλουθα: *«...τζαι ο γαμπρός μου...τζαι το παιδί...ήταν υπόδειγμα...»* ενώ στη συνέχεια χτυπά το κεφάλι της σε έκφραση οδυρμού
- Πλάνο από μια γυναίκα, συγγενή θυμάτων, να φωνάζει και να οδύρεται στο αεροδρόμιο Λάρνακας, ενώ την κρατά αγκαλιά και την στηρίζει άλλη γυναίκα φίλη ή/ και συγγενής. Μεταξύ άλλων, η γυναίκα αναφέρει τα ακόλουθα στους οδυρμούς αναφέρει: *«...εκάψαν μας τους...εκάψαν μας τους...»*

3. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:10 και 21:40**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού και αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη **κοντινά πλάνα που προσώπων τα οποία βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Συγγενείς και φίλοι των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας που βρίσκονται έξω από τα γραφεία της εταιρείας ΗΛΙΟΣ στη Λάρνακα και κλαίνε λυγισμένοι στο πεζοδρόμιο. Κάποιοι είναι μόνοι τους ενώ κάποιοι στηρίζονται από φιλικά και συγγενικά τους πρόσωπα.
- Συγγενείς και φίλοι των θυμάτων που βρίσκονται μαζεμένοι στο αεροδρόμιο Λάρνακας και φωνάζουν. Ένας από αυτούς αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: *«...να μας ενημερώσει...επήα κάτω, αδιαφόρησε...να μας ενημερώσει...δεν έχουμε ψυχή; ...στην τηλεόραση φαίνετε τζαι κάμνετε ανακοίνωση 115 νεκροί...ο πιλότος νεκρός...για μας εν έσει;...»*
- Γυναίκα, συγγενής θύματος, η οποία φωνάζει στον εκπρόσωπο της εταιρείας στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Τη γυναίκα στηρίζει και κρατεί ένας άντρας, επίσης συγγενής θύματος και προσπαθεί να την ηρεμήσει όταν φωνάζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: *«...πε τε μας τα ονόματα...τίποτε άλλο δεν θέλουμε...πε τε μας τα ονόματα...ακόμα ρε παιδί μου;...πότε εν να μάθουμε εμείς αν ήταν τα δικά μας παιθκια πάνω...;»*
- Η μητέρα του συγκυβερνήτη του αεροπλάνου, η οποία εμφανώς αναστατωμένη και σε κατάσταση απόγνωσης, προσπαθεί να μάθει από τους δημοσιογράφους και τον εκπρόσωπο της εταιρείας στο

αεροδρόμιο Λάρνακας, κατά πόσο ο γιος της βρισκόταν στη μοιραία πτήση.

- Επανελημμένα πλάνα (2 φορές) από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που μεταφέρεται με φορείο λόγω της κατάρρευσης του
 - Επανελημμένα πλάνα (2 φορές) από γυναίκα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
 - Επανελημμένα πλάνα (2 φορές) από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που φωνάζει και τσακώνεται με τους αστυνομικούς οι οποίοι και τον κυνηγούν στους διαδρόμους του αεροδρομίου
 - Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...να πουν...να ανακοινώσουν ότι...για εσκοτωθήκαν...πόση ώρα;...εσκάσαμεν πάνω...να φκείτε πάνω, ο κόσμος ζητά να φκείτε πάνω...»*
 - Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...τα λεφτά καλά τα πιάνουν...»*
 - Άντρας που ξεσπά σε λυγμούς ενώ βρίσκεται εντός των γραφείων της εταιρείας ΗΛΙΟΣ στη Λευκωσία
4. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:10 και 21:40**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, μεταδόθηκε ρεπορτάζ αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, το οποίο **δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη**

μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

- Δήλωση κάποιου ανώνυμου άνδρα ο οποίος βρισκόταν στο αεροδρόμιο Λάρνακας ο οποίος ανέφερε, κατά λέξη, τα εξής:

- «Είπαν ότι είχε πολλά μωρά, ναι. Υπήρχε ένα γκρουπ με μωρά που φορούσαν την ίδια στολή, πήγαιναν εκδρομή...».

- Ρεπορτάζ:

- «Το γραπτό μήνυμα που έστειλε επιβάτης του μοιραίου αεροσκάφους σε εξάδελφο του εγείρει περισσότερα ερωτηματικά...»

- «Ένας επιβάτης που έστειλε γραπτό μήνυμα στα ξαδέλφια του έλεγε *ο πιλότος έχει μελανιάσει στο πρόσωπο και εμείς έχουμε παγώσει. Ξάδελφε σε χαιρετώ. Έχουμε παγώσει*»

5. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **11:00 και 12:00**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκε ρεπορτάζ το οποίο **δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα σε τηλεφωνική επικοινωνία με το σταθμό:

- Σωτήρης Βούτας: «...όταν άρχισε το αεροπλάνο να πέφτει, σηκώθηκε να δει τι συμβαίνει...ο πιλότος ο ένας ήταν νεκρός, μελανιασμένος, ο άλλος δεν είχε τις αισθήσεις του και μέσα στο αεροπλάνο έκανε πάρα πολύ κρύο...φώναζε *πέφτουμε έχε γεια, είμαστε όλοι παγωμένοι...είχε πολική θερμοκρασία...μόλις λέει ξάδελφε είμαστε στο έλεος του Θεού, ο ένας ο πιλότος είναι νεκρός, δεν ξέρουμε τι να κάνουμε...όλοι ήταν λιπόθυμοι, ήταν ο μόνος δηλαδή που ίσα ίσα μιλούσε...σε χαιρετώ μου λέει έχε γεια και με το που είπε έχε γεια, ακούστηκε ο κρότος ο μεγάλος...»*

Στο σχετικό με το ρεπορτάζ γραφικό αναφερόταν «Σωτήρης Βούτας, Συγγενής επιβάτη Νίκου Πετρίδη».

6. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **11:00 και 12:00**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ορισμένα από τα πλάνα που λήφθηκαν και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005 τα οποία περιείχαν τα ακόλουθα:

- Πλάνα από άντρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που μεταφέρεται με φορείο λόγω της κατάρρευσης του
- Πλάνα από γυναίκα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας

- Πλάνα από γυναίκα έξω από το αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, να οδύρεται ενώ την κρατούν φίλοι και συγγενείς

7. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **13:50 και 14:50**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, προβλήθηκαν **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ορισμένα από τα πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005, τα οποία περιείχαν τα ακόλουθα:

- Πλάνα από γυναίκα, συγγενή θυμάτων, η οποία φωνάζει και οδύρεται αναφέροντας, μεταξύ άλλων: *«Να παν να κοιτάζουν τα αεροπλάνα για να μου πούσειν γιατί τα μωρά μου εσκοτωθήκαν, επεθάναν εις τον αέρα...μα γιατί σαν ήταν καλά...αφού δεν ήταν καλό το αεροπλάνο τους...»*
- Πλάνα από την συγγενή θύματος ή θυμάτων, που οδύρεται και φωνάζει: *«...τα παιθκια μας...φέρτε μας τα...»*
- Πλάνα από γυναίκα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Πλάνα από άντρα ο οποίος φωνάζει και τσακώνεται με την αστυνομία η οποία και τον κυνηγά στο αεροδρόμιο

8. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **16:50 και 17:50**, στα πλαίσια του απογευματινού δελτίου ειδήσεων του σταθμού με κύριο θέμα την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Διάλογος μεταξύ δημοσιογράφου και γυναίκας, συγγενούς θυμάτων, στο αεροδρόμιο Λάρνακας, η οποία κλαίγοντας ανέφερε:
 - *«Τα παιθκια μου εσκοτωθήκαν. Νίκος Νικολάου, Έλενα τζαι Θέμιδα. Επηένναν να πάσειν στην Πράγα»*
 - *«Είχαν μωρά μαζί τους;»*
 - *«Είχαν μιαν κορούα ...»*
 - *«Πόσων χρονών ήταν;»*
 - *«Τεσσεράμισι χρονών»*
- Συγγενής θυμάτων με οδυρμούς: *«Μάνα μου μάνα μου...μα έν τζαι εν ένας που επέθανε τζαι θκυο...εν πέντε που κλαίμε...εν πέντε...»*

9. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00 και 22:00**, το κεντρικό δελτίο που μετέδωσε ο σταθμός **δεν χαρακτηριζόταν από αντικειμενικότητα και πολυφωνία**, ιδιαίτερα σε ό, τι αφορά το **θέμα** της αεροπορικής τραγωδίας που συνέβη στο Γραμματικό στην Ελλάδα και **το οποίο απασχόλησε την κοινή γνώμη**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του εν λόγω δελτίου ειδήσεων, προβλήθηκε η συνέντευξη ανώνυμης αεροσυνοδού της εταιρείας ΗΛΙΟΣ, μέσω της οποίας διατυπώθηκε σωρεία καταγγελιών εναντίον της εταιρείας και του Προέδρου του Διοικητικού της Συμβουλίου κ. Δράκου, χωρίς να δοθεί ο αντίλογος στην εταιρεία ή στον κ. Δράκο. Στην τηλεφωνική της συνέντευξη από δημοσιογράφο του σταθμού, η αεροσυνοδός ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Ότι το αεροσκάφος της συγκεκριμένης εταιρείας παρουσίαζε τεχνικά προβλήματα κατά τα τελευταία 2 χρόνια και ότι υπήρχε αδιαφορία εκ μέρους των υπεύθυνων της εταιρείας ακόμα και μετά από σχετικές διαμαρτυρίες του προσωπικού
- Ότι υπήρχε πρόβλημα με τον κλιματισμό και σε αρκετές προηγούμενες πτήσεις και δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα εκ μέρους της εταιρείας
- Ότι τα μέλη του πληρώματος δούλευαν πέραν των επιτρεπτών ωραρίων
- Ότι ο κ. Δράκος παρουσίασε υπάλληλο της εταιρείας ως αεροσυνοδό, κατά την δημοσιογραφική του διάσκεψη, προκειμένου να αποδείξει ότι η εταιρεία παραμένει ενωμένη

Ο δημοσιογράφος δεν διευκρίνισε στα πλαίσια της συνέντευξης ότι οι καταγγελίες που διατυπώνονται δεν έχουν εξακριβωθεί και ούτε μερίμνησε ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους υπεύθυνους ή εκπρόσωπους της εταιρείας ή στον κ. Δράκο το όνομα του οποίου αναφέρθηκε, να τοποθετηθούν επί των καταγγελιών με τις δικές τους θέσεις και σχόλια. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Δημοσιογράφος: - «..άρα ο κύριος Δράκος είπε ψέματα ότι το συγκεκριμένο αεροσκάφος δεν αντιμετώπιζε πρόβλημα...»

Αεροσυνοδός: - «...και αφού ήθελες να δείξεις κύριε Δράκο ότι είμαστε ενωμένοι...η κοπέλα που στεκόταν δίπλα του δεν ήταν αεροσυνοδός. Την πήρε από τα γραφεία, την έντυσε αεροσυνοδό και την έφερε εκεί...»

Δημοσιογράφος: -«...δηλαδή ήταν μια καλοστημένη παράσταση εννοείτε...»

Αεροσυνοδός:- «...γελοίοι, γελοίοι...»

10. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00 και 22:00**, το κεντρικό δελτίο του που μετέδωσε ο σταθμός **δεν προπαρασκευάστηκε ούτε μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, ιδιαίτερα αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 9.

11. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00 και 22:00**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού έγινε **αναφορά** στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της αεροπορικής εταιρείας ΗΛΙΟΣ, **κ. Δράκο, χωρίς να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 9.

12. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00 και 22:00**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, μεταδόθηκαν **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

- Πλάνα από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας (πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005)
- Πλάνα από γυναίκα, συγγενή ενός μέλους του πληρώματος που φωνάζει και κλαίει και ζητά να την πληροφορήσουν για το δικό της άτομο (πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005)
- Πλάνα στο σπίτι του συγκυβερνήτη του αεροπλάνου, θύματος της αεροπορικής τραγωδίας, στα οποία η μητέρα του κλαίει για το θάνατο του γιου της ενώ παράλληλα μιλά στο τηλέφωνο με τον άλλο της γιό, ο οποίος βρίσκεται στην Αθήνα για την αναγνώριση του πτώματος του αδερφού του. Η μητέρα του συγκυβερνήτη, ξεσπά σε κλάματα ενώ μιλά με τον γιό της τηλεφωνικώς και του αναφέρει τα εξής: *«...πιάσε με τηλέφωνο τζαι ενημέρωνε με...πού εν να σας πάρουν, πού εν να σας πάρουν, πε μου πού εν να σας πάρουν...ναι, να έσσεις τες εφτζιές μου αν καταλάβεις τον αρφό σου...»*
- Συγγενής θυμάτων με οδυρμούς: *«Μάνα μου μάνα μου...μα έν τζαι εν ένας που επέθανε τζαι θκυο...εν πέντε που κλαίμε...εν πέντε...»*
- Συγγενής θυμάτων κλαίγοντας: *«...Έχασα την κόρη μου τζαι τον γαμπρό μου τζαι τα μωρά μου...μάννα μου μά θέλα τα...γιατί να*

πάθουν έτσι κακό τα μωρά μου γιατί να πάθουν...τι του φταίω του Θεού εγώ τζαι εκαταδίκασε με...»

- Συγγενής θυμάτων με οδυρμούς: «...Πού εν να τους ξαναδούμεν πιον να ρτουν μες τουν το σπίτι...»
- Πλάνα από ένα οικογενειακό φίλο θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας να ξεσπά σε κλάματα και να καταρρέει όταν λέει: «...οικογενειακός φίλος...»
- Διάλογος μεταξύ δημοσιογράφου και συγγενούς θυμάτων η οποία οδύρεται:
 - «*Εν μπορώ να πώ τίποτε...τα παιθκιά μου εσκοτωθήκαν. Νίκος Νικολάου, Έλενα τζαι Θέμιδα. Επηένναν να πάσειν στην Πράγα*»
 - «*Είχαν μωρά μαζί τους;*»
 - «*Είχαν μιαν κορούα ...*»
 - «*Πόσων χρονών ήταν;*»
 - «*Τεσσεράμισι χρονών*»

13. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **22:50 και 23:59**, το νυκτερινό δελτίο που μετέδωσε ο σταθμός **δεν χαρακτηριζόταν από αντικειμενικότητα και πολυφωνία**, ειδικότερα σε ό, τι αφορά το **θέμα** της αεροπορικής τραγωδίας που συνέβη στο Γραμματικό στην Ελλάδα και **το οποίο απασχόλησε την κοινή γνώμη**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του εν λόγω δελτίου ειδήσεων, προβλήθηκε σε επανάληψη, απόσπασμα της συνέντευξης ανώνυμης αεροσυνοδού της εταιρείας ΗΛΙΟΣ που μεταδόθηκε αρχικά στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του σταθμού, μέσω της οποίας διατυπώθηκε σωρεία καταγγελιών

εναντίον της εταιρείας και του Προέδρου του Διοικητικού της Συμβουλίου κ. Δράκου, χωρίς να δοθεί ο αντίλογος στην εταιρεία ή στον κ. Δράκο. Στην τηλεφωνική της συνέντευξη από δημοσιογράφο του σταθμού, η αεροσυνοδός ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Ότι το αεροσκάφος της συγκεκριμένης εταιρείας παρουσίαζε τεχνικά προβλήματα κατά τα τελευταία 2 χρόνια και ότι υπήρχε αδιαφορία εκ μέρους των υπεύθυνων της εταιρείας ακόμα και μετά από σχετικές διαμαρτυρίες του προσωπικού
- Ότι υπήρχε πρόβλημα με τον κλιματισμό και σε αρκετές προηγούμενες πτήσεις και δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα εκ μέρους της εταιρείας
- Ότι τα μέλη του πληρώματος δούλευαν πέραν των επιτρεπτών ωραρίων
- Ότι ο κ. Δράκος παρουσίασε υπάλληλο της εταιρείας ως αεροσυνοδό, κατά την δημοσιογραφική του διάσκεψη, προκειμένου να αποδείξει ότι η εταιρεία παραμένει ενωμένη

Ο δημοσιογράφος δεν διευκρίνισε στα πλαίσια της συνέντευξης ότι οι καταγγελίες που διατυπώνονται δεν έχουν εξακριβωθεί και ούτε μερίμνησε ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους υπεύθυνους ή εκπρόσωπους της εταιρείας ή στον κ. Δράκο το όνομα του οποίου αναφέρθηκε, να τοποθετηθούν επί των καταγγελιών με τις δικές τους θέσεις και σχόλια. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Αεροσυνοδός: - «...και αφού ήθελες να δείξεις κύριε Δράκο ότι είμαστε ενωμένοι...η κοπέλα που στεκόταν δίπλα του δεν ήταν αεροσυνοδός. Την πήρε από τα γραφεία, την έντυσε αεροσυνοδό και την έφερε εκεί...»

Δημοσιογράφος: -«...δηλαδή ήταν μια καλοστημένη παράσταση εννοείτε...»

Αεροσυνοδός:- «...γελοίοι...»

14. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **22:50 και 23:59**, το νυκτερινό δελτίο ειδήσεων που μετέδωσε ο σταθμός **δεν προπαρασκευάστηκε ούτε μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, ιδιαίτερα αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 13.

15. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **22:50 και 23:59**, στα πλαίσια του νυκτερινού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, έγινε **αναφορά** στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ΗΛΙΟΣ, **κ. Δράκο, χωρίς να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 13.

16. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **22:50 και 23:59**, στα πλαίσια του νυκτερινού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, μεταδόθηκαν **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ορισμένα από τα πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005, τα οποία περιείχαν τα ακόλουθα:

- Επανελημμένα πλάνα (2 φορές), από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Πλάνα από γυναίκα, συγγενή ενός μέλους του πληρώματος που φωνάζει και κλαίει και ζητά να την πληροφορήσουν για το δικό της άτομο
- Πλάνα από τη μητέρα του συγκυβερνήτη του αεροπλάνου, η οποία αναστατωμένη και σε κατάσταση θλίψης και απόγνωσης προσπαθεί να μάθει κατά πόσο ο γιος της ήταν στη μοιραία πτήση.

Με επιστολή του προς την Αρχή ημερομ. **20.10.2005**, ο δικηγόρος του σταθμού κύριος Άρης Χατζηπαναγιώτου, ζήτησε από την Αρχή παράταση τριών εβδομάδων για την υποβολή των θέσεων του, προκειμένου να συγκεντρώσει τα αναγκαία στοιχεία από το εξωτερικό. Η Αρχή αποδέκτηκε το αίτημα του δικηγόρου του σταθμού και του το γνωστοποίησε με επιστολή της προς αυτόν ημερομ. **25.10.2005**.

Σε επιστολή του ημερομ. **15.11.2005** ο δικηγόρος του σταθμού κύριος Χατζηπαναγιώτου, έθεσε ενώπιον της Αρχής τις ακόλουθες εξηγήσεις, που αφορούν την υπό αναφορά υπόθεση αλλά και την υπόθεση με Αρ. Φακ. 175/2005(2):

«Το υπό εξέταση θέμα αφορά τη μετάδοση από το Σταθμό των πελατών μας διάφορων ρεπορτάζ είτε σε δελτία ειδήσεων, προγραμματισμένα ή έκτακτα, είτε σε ενημερωτικές εκπομπές που αναφέρονταν στο αεροπορικό ατύχημα της 14^{ης} Αυγούστου με την συντριβή του αεροπλάνου της Ήλιος στην περιοχή του Γραμματικού.

Καθώς και οι δύο επιστολές της Αρχής με αριθμούς φακέλου 175/2005(2) και 176/2005(2) αφορούν τα ίδια συναφή περιστατικά, θεωρήσαμε καλό να διατυπώσουμε την θέση των πελατών μας ενιαία και για τις δύο υποθέσεις.

Τα γεγονότα που εκτίθενται στις δύο επιστολές της Αρχής μεταδόθηκαν από το Σταθμό των πελατών μας την περίοδο από 14 έως 17 Αυγούστου 2005. συνολικά διερευνώνται 28 πιθανές παραβάσεις από μέρους του Σταθμού των πελατών μας, οι οποίες για τους σκοπούς της παρούσας μπορούν να διακριθούν σε τρεις ομάδες. Συγκεκριμένα: α) Η πρώτη ομάδα διερευνώμενων πιθανών παραβάσεων αφορά τη μετάδοση της πληροφορίας σχετικά με γραπτό τηλεφωνικό μήνυμα, το οποίο κατά ισχυρισμό κάποιου προσώπου με το όνομα Σωτήρης Βούτας από τη Θεσσαλονίκη, του έστειλε εξάδερφος του- επιβάτης της μοιραίας πτήσης και περιλαμβάνει τις παραγράφους 1, 4 και 5 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 175/2005(2).

β) Η δεύτερη ομάδα αφορά τη μετάδοση κοντινών πλάνων συγγενών των θυμάτων και περιλαμβάνει τις παραγράφους 2, 3, 6, 7, 8, 12 και 16 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 175/2005(2) και τις παραγράφους 10, 11 και 12 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 176/2005(2) και

γ) Η Τρίτη ομάδα αφορά τη μετάδοση συνέντευξης αεροσυνοδού της Ήλιος που προβλήθηκε σε δύο ημερομηνίες και σε 5 συνολικά περιπτώσεις και περιλαμβάνει τις παραγράφους 9, 10, 11, 13, 14, και 15 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 175/2005(2) και τις παραγράφους 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 176/2005(2).

- Σχετικά με την πρώτη ομάδα διερευνώμενων πιθανών παραβάσεων και συγκεκριμένα για τη μετάδοση πληροφορίας για το γραπτό τηλεφωνικό μήνυμα, η θέση των πελατών μας είναι όπως πιο κάτω:

Η εν λόγω πληροφορία μεταδόθηκε για πρώτη φορά από τα τηλεοπτικά δίκτυα της Ελλάδας με τα οποία επικοινωνήσε ο πιο πάνω αναφερόμενος κ. Σωτήρης Βούτας και στη συνέχεια αναμεταδόθηκε στην Κύπρο και από το Σταθμό των πελατών μας. Η είδηση αυτή μεταδόθηκε ταυτόχρονα σχεδόν και σε όλο τον κόσμο που είχε την προσοχή του εκείνη την ημέρα στο τραγικό

συμβάν του αεροπορικού ατυχήματος, από τα μεγαλύτερα ειδησεογραφικά δίκτυα παγκοσμίως.

Είναι προφανές ότι δεν υπήρχε τρόπος να διασταυρωθεί η πληροφορία καθώς ο υποτιθέμενος αποστολέας του μηνύματος βρισκόταν στο αεροπλάνο που συνετρίβη. Κυρίως όμως, τη δεδομένη στιγμή και υπό τις συνθήκες που επικρατούσαν ήταν αδιανόητο για οποιονδήποτε μέσο και λογικά σκεπτόμενο άνθρωπο να φανταστεί ότι ο παρουσιαζόμενος ως συγγενής επιβάτη που ισχυριζόταν ότι έλαβε γραπτό μήνυμα, ήταν κάποιος παρανοϊκός και ψυχοπνευματικά ανώμαλος φαρσέρ.

Είναι γνωστό ότι στη συνέχεια ο εν λόγω κύριος συνελήφθη και όπως ήταν φυσικό, τα τηλεοπτικά δίκτυα αμέσως μόλις πληροφορήθηκαν ότι επρόκειτο για φάρσα έσπευσαν να αποκαταστήσουν την αλήθεια. Λειτουργήσε δηλαδή ο Σταθμός των πελατών μας σύμφωνα με τον Κανονισμό 24(1)(β), διορθώνοντας αμελλητί το λάθος και αμέσως μόλις έγινε αντιληπτό, αλλά για το οποίο επαναλαμβάνουμε ότι δεν είχε καμία ευθύνη ο Σταθμός και καμία δυνατότητα να το διερευνήσει ή/και να το προβλέψει, γιατί ανθρωπίνως ήταν αδύνατο.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι εκείνες τις πρώτες ώρες μετά το ατύχημα οποιαδήποτε πληροφορία ήταν εξαιρετικά σημαντική, καθώς μέχρι εκείνες τις στιγμές δεν υπήρχαν επίσημες επιβεβαιωμένες πληροφορίες.

Η φερόμενη είδηση με το γραπτό τηλεφωνικό μήνυμα, όπως παρουσιάστηκε από τον προαναφερόμενο Σωτήρη Βούτα, έγινε τόσο πειστικά και αληθοφανώς, που ακόμα και οι ειδικοί εμπειρογνώμονες εξαπατήθηκαν. Τούτο μπορεί να το διαπιστώσει κανείς όταν παρακολουθήσει τις τηλεοπτικές μεταδόσεις των πρώτων ωρών, όπου οι επιστημονικές απόψεις και ερμηνείες βρίσκοντο σε σύγχυση και χάος, μπορεί να πει κανείς. Κάποιοι από τους ειδικούς έλεγαν ότι μπορεί να σταλεί sms από το αεροπλάνο την ώρα που βρισκόταν σε χαμηλό ύψος, ή ακόμη στάλθηκε προηγουμένως και να λήφθηκε από τον κ. Βούτα όταν το αεροπλάνο έχασε ύψος.

Μετά από έρευνα στην οποία προέβημεν στο διαδίκτυο, προκύπτει ότι η είδηση μεταδόθηκε από τα εγκυρότερα δημοσιογραφικά δίκτυα του κόσμου και έγινε πρωτοσέλιδο σε ευρωπαϊκές εφημερίδες. Επισυνάπτουμε ενδεικτικά τη σχετική είδηση όπως μεταδόθηκε από το CNN και υπάρχει στο αρχείο του

CNN στην ιστοσελίδα www.cnn.com καθώς και το άρθρο ημερομηνίας 15.08.05 της εφημερίδας ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ που αναφέρει μεγάλες ευρωπαϊκές εφημερίδες στις οποίες το εν λόγω γραπτό μήνυμα έγινε τίτλος της πρώτης τους σελίδας.

Ήταν πιστεύουμε αδύνατο ένας Σταθμός όπως αυτός των πελατών μας, που εκτός των άλλων, στοχεύει πάντοτε στην αντικειμενική ενημέρωση του κοινού, να αγνοούσε και να μην μετέδιδε μια τέτοιου είδους σοβαρότατη εκείνη τη στιγμή πληροφορία, η εγκυρότητα της οποίας υπό τις περιστάσεις και κατά το χρόνο μετάδοσης της δεν ήταν υπό αμφισβήτηση. Ποιος μπορεί να καυχηθεί ότι εκείνη τη στιγμή ήταν σε θέση να φανταστεί ότι κάποιος κάνει φάρσες με μια πρωτοφανή τραγωδία όπως εκείνη της 14^{ης} Αυγούστου.

Περαιτέρω στην παράγραφο 4 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 175/2005(2), διερευνάται πιθανή παράβαση από μέρος του Σταθμού λόγω της μετάδοσης δήλωσης ανώνυμου άνδρα από το αεροδρόμιο Λάρνακας, ο οποίος σύμφωνα πάντα με την επιστολή της Αρχής ανέφερε τα εξής : **«είπαν ότι είχε πολλά μωρά, ναι. Υπήρχε ένα γκρουπ με μωρά που φορούσαν την ίδια στολή, πήγαιναν εκδρομή...»**

Επισημαίνουμε ότι η πληροφορία αυτή ακούστηκε για πρώτη φορά από εκπρόσωπο της εταιρείας Ήλιος σε δηλώσεις του που μεταδόθηκαν απευθείας από την Ελληνική Κρατική τηλεόραση (ΕΡΤ) και προφανώς σε αυτές αναφερόταν ο κύριος που έκανε την πιο πάνω δήλωση στο Σταθμό των πελατών μας. Εντούτοις ο Σταθμός των πελατών μας, ενεργώντας πάντα με υπευθυνότητα και παρά το γεγονός ότι εξακολούθησε να λαμβάνει σχετικές πληροφορίες από διάφορες πηγές, σε καμία άλλη περίπτωση δεν πρόβαλε το πιο πάνω θέμα.

- Όσον αφορά τη δεύτερη ομάδα διερευνούμενων παραβάσεων εκ μέρους του Σταθμού και συγκεκριμένα την προβολή κοντινών πλάνων συγγενών των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας, είναι κατά την γνώμη μας σκόπιμο να αναφέρουμε ότι σύμφωνα με τον κανονισμό 24(2)(γ), πιθανή παράβαση του οποίου διερευνάται, δεν **«απαγορεύεται ανεξαιρέτα»** αλλά **«αποφεύγεται γενικά»** η προβολή τέτοιων πλάνων.

Πιστεύουμε ότι η συγκεκριμένη κατάσταση που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν και να καλύψουν δημοσιογραφικά οι Σταθμοί, ήταν

τέτοιου είδους και έκτασης που όχι απλά έπρεπε να γίνει εξαίρεση από τον κανόνα της «γενικής αποφυγής», αλλά στην ουσία η εξαίρεση επιβαλλόταν από τις περιστάσεις.

Τα πλάνα δεν μεταδόθηκαν για να προβληθεί ή να τύχει εκμετάλλευσης ο ανθρώπινος πόνος, αλλά για να μεταδοθεί, κάθε φορά, η είδηση, η οποία στη μία περίπτωση ήταν ότι οι άνθρωποι αυτοί- συγγενείς των θυμάτων έμειναν για ώρες στο αεροδρόμιο Λάρνακος χωρίς καμία ενημέρωση από οποιονδήποτε υπεύθυνο, για την τύχη των δικών τους ανθρώπων (παράγραφοι 2, 3, 6, 7, 8, 12 και 16 του Παραρτήματος Α της επιστολής της Αρχής με αριθμό φακέλου 175/2005(2) και σε άλλη περίπτωση η επιστροφή τους από την Αθήνα όπου μετέβησαν ή η παραλαβή των φέρετρων των νεκρών από το αεροδρόμιο.

Επρόκειτο σε κάθε περίπτωση για σοβαρότατες ειδήσεις που έπρεπε να μεταδοθούν και οι οποίες λόγω της φύσης τους ήταν επόμενο να προκαλούν ακραία συναισθήματα θλίψης σε όλη την κυπριακή κοινωνία, πόσο μάλλον σε εκείνους που έχασαν αγαπημένα τους πρόσωπα. Λόγω της τραγικότητας της κατάστασης άλλωστε, ολόκληρη η χώρα κήρυξε τριήμερο πένθος. Ο σταθμός των πελατών μας πιστεύουμε ότι δεν έκανε τίποτα άλλο πέρα από εκείνο που ήταν υποχρεωμένος να πράξει, να προβάλλει δηλαδή την πραγματική κατάσταση που επικρατούσε εκείνες τις ώρες στον τόπο.

Θεωρούμε λοιπόν ότι ο Σταθμός διαχειρίστηκε το τραγικό συμβάν κατά τις κρίσιμες εκείνες μέρες με ιδιαίτερο και προσοχή στον ανθρώπινο πόνο και σε καμία περίπτωση δεν δημοσιοποίησε εικόνες ή δηλώσεις συγγενών των θυμάτων χωρίς τη συγκατάθεση τους.

- Σχετικά δε με την Τρίτη κατηγορία διερευνούμενων παραβάσεων, την μετάδοση δηλαδή συνέντευξης αεροσυνοδού της εταιρείας Ήλιος σε δημοσιογράφο του Σταθμού, επισημαίνουμε καταρχήν ότι ναι μεν το όνομα της εν λόγω αεροσυνοδού δεν δημοσιοποιήθηκε από το σταθμό των πελατών μας, τα πλήρη στοιχεία της όμως καθώς και η επαγγελματική της ιδιότητα ήταν γνωστά και επιβεβαιωμένα από το Σταθμό.

Ο σταθμός των πελατών μας έκανε κάθε δυνατή προσπάθεια να επικοινωνήσει με εκπροσώπους της εταιρείας προκειμένου να απαντήσουν στα όσα ακουστήκαν στη συνέντευξη. Ο εκπρόσωπος της εταιρείας

μάλιστα, ο οποίος συνομίλησε με δημοσιογράφο του Σταθμού, δήλωσε ότι η εταιρεία δεν επιθυμούσε να εκφράσει καμία απάντηση εκείνη τη στιγμή και ότι οι θέσεις της θα διατυπώνονταν σε γραπτές ανακοινώσεις όταν εκείνη το έκρινε σκόπιμο.

Το γεγονός ότι η εταιρεία Ήλιος, παρόλο που κλήθηκε και της προσφέρθηκε η ευκαιρία για να απαντήσει, αρνείτο να το πράξει, δεν στερεί πιστεύουμε από το σταθμό των πελατών μας το δικαίωμα να παρουσιάσει τις απόψεις μιας υπαλλήλου της εταιρείας, ακριβώς για να διαφωτίσει αφενός και αφετέρου να διαφυλάξει τις αρχές του πλουραλισμού και της αντικειμενικότητας και όχι να τις παραβεί.

Στη συνέχεια ο Σταθμός όχι μόνο πρόβαλλε κάθε γραπτή ανακοίνωση προερχόμενη από την Ήλιος, αλλά την επόμενη κιόλας μέρα, έδωσε τη δυνατότητα στους συνδικαλιστές εργαζόμενους της εταιρείας, οι οποίοι ήθελαν να απαντήσουν στα όσα είπε η συνάδερφος τους αεροσυνοδός να το πράξουν μέσα από το δελτίο ειδήσεων του Σταθμού. Συγκεκριμένα μεταδόθηκαν εκτενείς δηλώσεις του εκπροσώπου της συντεχνίας προσωπικού της εταιρείας κ. Χρυσόστομου Ορφανίδη, στον οποίο μάλιστα δόθηκε τηλεοπτικός χρόνος ισοδύναμος περίπου με την διάρκεια της συνέντευξης της αεροσυνοδού, προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις του και τα σχόλια του για όσα δήλωσε η συνάδερφος του.

Θεωρούμε δηλαδή πως ο Σταθμός των πελατών μας έκανε κάθε δυνατή προσπάθεια να παρουσιάσει όλες τις απόψεις για όσο δυνατό πιο αντικειμενική, έγκυρη και πλήρη ενημέρωση.

Στην ίδια κατηγορία ανήκουν και οι διερευνούμενες παραβάσεις από μέρους του σταθμού του Κανονισμού 28(1), διότι σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις επιστολές της Αρχής, στην συνέντευξη της αεροσυνοδού έγινε αναφορά στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Ήλιος κ. Δράκο «χωρίς να απολάβει δίκαιης ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς».

Επαναλαμβάνουμε ότι όπως και η εταιρεία, έτσι και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν θέλησαν να προβούν σε καμιά δήλωση ή απάντηση στα όσα ανέφερε η εν λόγω υπάλληλος της εταιρείας και περαιτέρω επισημαίνουμε το γεγονός ότι η αναφορά στον συγκεκριμένο

κύριο δεν ήταν προσωπική για το άτομο του, αλλά αφορούσε αποκλειστικά την ιδιότητα του ως Προέδρου της εταιρείας Ήλιος.

Ήταν απολύτως λογικό ότι από τη στιγμή της συντριβής του αεροπλάνου και μετά η ιδιοκτήτρια εταιρεία του και ο πιο αρμόδιος εκπρόσωπος της, ο Πρόεδρος δηλαδή του Διοικητικού της Συμβουλίου, βρέθηκαν στο επίκεντρο των γεγονότων και έγιναν αποδέκτες πολλών ερωτημάτων και ορισμένες φορές κριτική, όπως αυτή που ασκήθηκε από την υπάλληλο της εταιρείας στα πλαίσια της προβληθείσας συνέντευξης της.

Το ουσιώδες όμως στην περίπτωση αυτή είναι ότι ο Σταθμός των πελατών μας που μετέδωσε την συγκεκριμένη συνέντευξη, διατήρησε πάντα ανοικτό βήμα για την εταιρεία και τους εκπροσώπους της για να εκφράσουν τα σχόλια τους, όπως έπραξε και για άλλους υπαλλήλους της εταιρείας που είχαν αντίθετη άποψη, όπως πιο πάνω αναφέρουμε.

Είναι η άποψη μας ότι ο Σταθμός των πελατών μας διαχειρίστηκε και κάλυψε το αεροπορικό ατύχημα με μεγάλη σοβαρότητα και υπευθυνότητα μεταδίδοντας έγκαιρα και έγκυρα τα γεγονότα για να εξυπηρετήσει το μέγιστο τη δεδομένη στιγμή ζητούμενο, που ήταν η απαίτηση της κοινωνίας για πλήρη ενημέρωση και αντιμετώπισε τόσο το οπτικό υλικό όσο και τις πληροφορίες που έφταναν κοντά του με φειδώ και ιδιαίτερη προσοχή.

Προς επίρρωση των όσων πιο πάνω παραθέσαμε, επισυνάπτουμε απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα συνέντευξης του Προέδρου της Ελληνικής επιτροπής διερεύνησης του ατυχήματος **κ. Ακριβού Τσολάκη**, ημερομηνίας **4.09.05**, ο οποίος μεταξύ άλλων επί λέξει αναφέρει τα εξής: **«θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους τους Κύπριους, όλο τον Κυπριακό λαό και τα ΜΜΕ σε όλη τους την ανάλυση και τον τρόπο με τον οποίο μας αντιμετώπισαν, για τις εξαιρετικές σχέσεις που είχαμε μαζί τους, την αντικειμενική τους πληροφόρηση, για την υπομονή τους, την επιμονή τους και την αξιοπρέπεια την οποία ετήρησαν όλες τις μέρες. Θερμά συγχαρητήρια και ευχαριστούμε πολύ για αυτή τη μεταχείριση. »** (η υπογράμμιση δική μας)

Είναι κατά την άποψη μας ουσιαστικής σημασίας στις υπό αναφορά υποθέσεις και το γεγονός ότι η πρωτοφανής αυτή τραγωδία έλαβε χώρα

εντός ελληνικού εδάφους και ως αποτέλεσμα τούτου το μέγιστο μέρος των ειδησεογραφικών γεγονότων παρουσιάζονταν πρωτογενώς από τα ελληνικά τηλεοπτικά και άλλα μέσα ενημέρωσης. Το γεγονός τούτο εξανάγκαζε τους Κυπριακούς τηλεοπτικούς Σταθμούς σε πάμπολλες περιπτώσεις να μεταδίδουν και/ή αναμεταδίδουν απευθείας τα γεγονότα με αποτέλεσμα την δεδομένη εκείνη στιγμή να δυσχεραίνεται σε τεράστιο βαθμό ο έλεγχος της κάθε είδησης, με την ροή και την ταχύτητα που εκείνη την ώρα παρουσιάζοντο.

Εάν η προβολή κάποιων γεγονότων θεωρητικά υποθέσουμε ότι πιθανώς παρέβαινε κάποιον Νόμο ή Κανονισμό, θα έπρεπε λογικά, νομικά και δίκαια να τιμωρηθεί ή τιμωρηθούν διπλά οι Ελληνικοί Σταθμοί που προέβαλαν πρωτογενώς τις υπό αναφορά ειδήσεις και στη συνέχεια να τιμωρηθούν οι Κυπριακοί Σταθμοί που αναμετέδωσαν τα εν λόγω ρεπορτάζ. Την πιο πάνω θέση μας τη στηρίζουμε κυρίως στο άρθρο 32 του Ν.7(Ι)98, σύμφωνα με το οποίο η Αρχή, όχι μόνο επιτρέπει **αλλά εξασφαλίζει τις διασυνοριακές μεταδόσεις που προέρχονται «από άλλα κράτη-μέλη ή κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης»**. Και τούτο, γιατί από τη στιγμή που ο κάθε Τηλεοπτικός Σταθμός έχει κατοχυρωμένο δικαίωμα της διασυνοριακής μετάδοσης σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, θα πρέπει να του δίνεται και το ελαφρυντικό της δυσκολίας ελέγχου της προβαλλόμενης εκπομπής όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ως επίσης η Αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη (με σεβασμό πάντοτε προς τους δικούς της Νόμους και Κανονισμούς) ποια ήταν ή είναι και η παράλληλη τοποθέτηση της αντίστοιχης Αρχής στη χώρα αυτή για το ίδιο θέμα.

Έντιμοι κύριοι, ολοκληρώνοντας την θέση των πελατών μας επί των υπό εξέταση θεμάτων, θα θέλαμε να τονίσουμε ιδιαίτερα ότι αυτά αφορούν μια πρωτοφανή τραγωδία που συντάραξε σε τεράστιο βαθμό και την Κύπρο και την Ελλάδα αλλά και την κοινωνία διεθνώς, που όπως ήταν φυσικό δεν ήταν τόσο εύκολο στα τηλεοπτικά μέσα να ελέγξουν στο βαθμό που θα ήθελαν τον τρόπο μετάδοσης ή αναμετάδοσης των γεγονότων έτσι ώστε να βρίσκονται απόλυτα μέσα στα πλαίσια των σχετικών Νόμων και Κανονισμών.

Παρά ταύτα και παρά τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί, μεταξύ των οποίων και ο σταθμός των πελατών μας, εντούτοις κατόρθωσαν να ελέγξουν σε εξαίρετο, κατά την άποψη μας, βαθμό τις προβαλλόμενες ειδήσεις και να μεταδώσουν αντικειμενικά τα γεγονότα με στόχο πάντοτε την καλύτερη πληροφόρηση του κοινού. Ως καλύτερο μάρτυρα της θέσης μας αυτής επικαλούμαστε τον Πρόεδρο της Ελληνικής Επιτροπής διερεύνηση του ατυχήματος κ. Ακριβό Τσολάκη, του οποίου τις απόψεις και ήδη θέσαμε πιο πάνω.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, εισηγούμαστε με όλο το σεβασμό, ότι θα πρέπει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης να εξετάσει και τις δύο υπό αναφορά υποθέσεις.

Παρακαλούμε επίσης όπως μας ενημέρωσε έγκαιρα για την ημέρα και ώρα εξέτασης της υπόθεσης, έτσι ώστε να μπορέσουμε να προγραμματίσουμε την παρουσία μας ενώπιον της Αρχής.»

Στην προαναφερθείσα επιστολή του προς την Αρχή, ο δικηγόρος του σταθμού επισύναψε τα ακόλουθα σχετικά κείμενα:

- Το κείμενο της συνέντευξης Ακριβού Τσολάκη στα ΜΜΕ ημερ.4/9/2005
- Την σχετική ανταπόκριση του σταθμού CNN.com ημερομ. 15/8/2005
- Δημοσίευμα της εφημερίδας Φιλελεύθερος αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία ημερ.16/8/2005.

Με επιστολή της ημερομ. 13.2.2006, η Αρχή κάλεσε τον σταθμό να εμφανιστεί στη συνεδρία της ημερομ. **27.2.2006** για την ακροαματική διαδικασία της υπό αναφορά υπόθεσης. Με δεύτερη επιστολή της προς το σταθμό ημερομ. 23.2.2006, η Αρχή πληροφόρησε τον σταθμό ότι η ακροαματική διαδικασία της υπόθεσης, η οποία αρχικά ορίστηκε για τις 27.2.2006, αναβάλλεται.

Με εκ νέου επιστολή της προς το σταθμό ημερομ. 3.3.2006, η Αρχή κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως παραστούν, εάν το επιθυμούν, κατά την ακροαματική διαδικασία της υπό αναφορά υπόθεσης, στις 13.3.2006.

Με επιστολή του προς το σταθμό ημερομ. 8.3.2006, ο δικηγόρος του Σταθμού κ. Χατζηπαναγιώτου, έθεσε, κατά λέξη, τις ακόλουθες συμπληρωματικές θέσεις, που αφορούν τις υποθέσεις 175/2005(2) και 176/2005(2):

«Αναφορικά με την ως άνω υπόθεση και άνευ βλάβης όσων έχουμε εκθέσει, ως υπεράσπιση των πελατών μας, στην επιστολή μας προς την Αρχή ημ/νίας 15.11.05, θα θέλαμε συμπληρωματικά να θέσουμε υπόψη σας και τα πιο κάτω:

Είναι, πιστεύουμε, αυταπόδεικτο ότι όλες οι διερευνούμενες παραβάσεις στις υπό εξέταση υποθέσεις, αφορούν ρεπορτάζ του Σταθμού των πελατών μας που προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια προγραμματισμένων ή έκτακτων δελτίων ειδήσεων και ενημερωτικών εκπομπών.

Όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 27(4) των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) «Οι ειδησεογραφικές εκπομπές," τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς, Παραρτήματος VIII.

Επιπλέον στο άρθρο 41 Α (1) του Νόμου 7(Ι)/98 αναφέρεται ότι «Η Αρχή επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις στους σταθμούς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, και ειδικότερα για παράβαση:

(α) Του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας όπως αυτός καθορίζεται σε Κανονισμούς έπειτα από σχετική αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας».

Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων αυτών προκύπτει, κατά την άποψη μας, ότι σε κάθε περίπτωση που πρόκειται για εκπομπές με ειδησεογραφικό περιεχόμενο, η Αρχή μπορεί να καταγγείλει και να επιβάλει κυρώσεις μόνο μετά από αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και όχι αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελιών τηλεθεατών. Διαφορετική ερμηνεία θα οδηγούσε σε αχρησία του Κανονισμού 27(4), ο οποίος θεσπίστηκε ακριβώς για να διαχωρίσει και να εξειδικεύσει τις ειδησεογραφικές εκπομπές, και θα τον καθιστούσε γράμμα νεκρό. Περαιτέρω έχουμε την άποψη ότι ο Κανονισμός 27(4) έχει θεσπιστεί προκειμένου τα δελτία ειδήσεων και εν γένει οι ειδησεογραφικές εκπομπές, να διερευνώνται κατά εξειδικευμένο τρόπο από ειδικούς επί του θέματος, αφού εκ φύσεως παρουσιάζουν δυσκολίες που πολλές φορές είναι δύσκολο να αξιολογηθούν σωστά από μη καταρτισμένα ειδικά προς τούτο πρόσωπα. Έχουμε τη βέβαιη αντίληψη ότι η λειτουργία του Κανονισμού όπως προαναφέρουμε, θα αποβαίνει τελικά προς όφελος τόσο των Σταθμών όσο και της Αρχής και θα εξυπηρετούσε τον σκοπό της υψηλής ποιότητας των ενημερωτικών προγραμμάτων».

Κατά την ακροαματική διαδικασία των υποθέσεων 175/2005(2) και 176/2005(2), στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. 13.3.2006, παρέστησαν εκ μέρους του σταθμού ο δικηγόρος του σταθμού κ. Χατζηπαναγιώτου και ο Διευθυντής Ειδήσεων κ. Ζαχαριάδης, οι οποίοι έθεσαν προφορικά τις ακόλουθες εξηγήσεις:

Ο κ. Χατηπαναγιώτου ανέφερε ότι η υπό αναφορά αεροπορική τραγωδία ήταν πρωτοφανής υπόθεση που απασχόλησε την Κύπρο και την Ελλάδα αλλά και τη διεθνή κοινή γνώμη. Στην προσπάθεια του σταθμού να πετύχει αντικειμενική και ολοκληρωμένη ενημέρωση για το θέμα, ούτως ώστε τα άμεσα εμπλεκόμενα άτομα αλλά και όλος ο κόσμος να γνωρίζει σωστά και άμεσα τα γεγονότα, έπρεπε να γίνεται άμεση πληροφόρηση.

Ο σταθμός θεωρεί ότι κατάφερε το έργο του και ότι οι δημοσιογράφοι του ήταν όσο πιο προσεκτικοί μπορούσαν, λαμβάνοντας υπόψη ότι πέρασαν κρίσιμες ώρες με διάφορες δηλώσεις και γεγονότα τα οποία έβγαιναν, από παντού, στην επιφάνεια.

Απόδειξη τούτου, σύμφωνα με τον κ. Χατζηπαναγιώτου, είναι και η δήλωση του κ. Τσολάκη ημερομ. 4.9.2005, με την οποία συγχάρηκε τόσο τον τηλεοπτικό σταθμό που εκπροσωπεί ο κ. Χατζηπαναγιώτου όσο και τους υπόλοιπους, για την κάλυψη των υπό αναφορά γεγονότων.

Ως Διευθυντής Ειδήσεων του σταθμού, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι το γεγονός της αεροπορικής τραγωδίας ήταν πρωτοφανές και είχε ιδιαιτερότητες για τις οποίες κανένας δεν είχε την εμπειρία χειρισμού. Συνειδητά ο σταθμός έκανε κινήσεις ούτως ώστε οι δημοσιογράφοι του να είναι προσεκτικοί, θυσιάζοντας τηλεθέαση σε αντίθεση με άλλους σταθμούς. Ενδεικτικά, ανέφερε ο κ. Ζαχαριάδης, από την επόμενη μέρα του γεγονότος γινόταν μια μόνο ειδησεογραφική κάλυψη από το σταθμό και όχι ζωντανές εκπομπές ανά 24ωρο, όπως άλλοι σταθμοί. Σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, ο σταθμός γνώριζε ότι το συγκεκριμένο θέμα προσφέρετο για τηλεθέαση αλλά δεν το έκανε- αντιθέτως, κάλεσε τους δημοσιογράφους του για να τους πει να είναι προσεκτικοί.

Στη συνέχεια ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι όταν δεν υπήρχαν νέα γεγονότα, για παράδειγμα μια βδομάδα μετά την τραγωδία, οποιοδήποτε ρεπορτάζ μεταδόθηκε από το σταθμό δεν συνοδευόταν από πλάνα και σκηνές της τραγωδίας αλλά από γραφικά. Λόγω τούτου, οι οργανώσεις συγγενών των θυμάτων αντέδρασαν διότι θεώρησαν ότι με τη στάση του ο σταθμός συνέβαλλε στο να ξεχαστεί το ατύχημα. Η επιτροπή συγγενών των θυμάτων συγκεκριμένα, ζήτησε εξηγήσεις από το σταθμό γιατί δεν μεταδίδει τις αφίξεις των σωρών από την Ελλάδα, γεγονός το οποίο ο σταθμός, σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, κάλυψε σε έκτακτο δελτίο ειδήσεων μόνο όταν αφίχθησαν και όλη την πομπή σε συνεχή μετάδοση, όπως οι άλλοι σταθμοί.

Σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, χειρίστηκε προσωπικά το θέμα και συγκεκριμένα, είχε επώνυμες και ανώνυμες καταγγελίες και αποκαλύψεις τις οποίες όμως ο σταθμός δεν έδωσε με τρόπο που να προκαταλαμβάνει τα πορίσματα και να δημιουργεί εντυπώσεις, παρόλο που υπήρχε από όλους η απαίτηση να μην συγκαλυφτεί οτιδήποτε.

Σε ό,τι αφορά στην καταγγελία της Αρχής ότι ο σταθμός δεν μετέδωσε τις θέσεις της εταιρείας, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι ο σταθμός έδωσε την ευκαιρία στην εταιρεία όποτε θέλει να μεταδώσει τις θέσεις της και ζητήθηκαν επανειλημμένα από το σταθμό οι απόψεις και ανακοινώσεις της τις οποίες όμως η εταιρεία δεν ενδιαφέρθηκε να δώσει. Ότι δόθηκε στη δημοσιότητα από την εταιρεία όμως, μεταδόθηκε από το σταθμό.

Σε ό,τι αφορά στη συνέντευξη της αεροσυνοδού, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι της μίλησε προσωπικά και την προειδοποίησε για το μέλλον της στην εταιρεία. Η ίδια είπε ότι ένιωθε κάποια πράγματα για τα οποία ήθελε να μιλήσει και ο σταθμός αποτάθηκε στην εταιρεία για τις δικές της απόψεις αλλά δεν υπήρχε οποιαδήποτε ανταπόκριση. Εξάλλου, σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, ήταν τεκμηριωμένο όντως ότι η κοπέλα που στεκόταν πίσω από τον εκπρόσωπο της εταιρείας κατά τη δημοσιογραφική διάσκεψη, ήταν αεροσυνοδός. Την επόμενη μέρα, σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, ο συνδικαλιστικός εκπρόσωπος των εργαζόμενων αεροσυνοδών, επικοινωνήσε με το σταθμό για να του δώσει τις θέσεις του.

Αναφορικά με το σημείο της υπό αναφορά υπόθεσης το οποίο αφορούσε στη μετάδοση από το σταθμό πληροφορίας ότι υπήρχαν παιδιά στο αεροπλάνο, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι πριν μεταδοθεί η εν λόγω πληροφορία, ο σταθμός έλαβε τηλεφώνημα από κάποια γυναίκα η οποία ισχυρίστηκε ότι εργαζόταν στην εταιρεία «ΗΛΙΟΣ» και είπε ότι η ίδια πέρασε από το check-in τα παιδιά. Ο κ. Ζαχαριάδης διασταύρωσε τις πληροφορίες και επιβεβαίωσε την ταυτότητα της κυρίας αλλά και πάλι δεν μετέδωσε την είδηση διότι όταν την ρώτησε κατά πόσο θα μπορούσε η ίδια να υπερασπιστεί τη θέση της, η απάντηση ήταν όχι. Η εν λόγω είδηση μεταδόθηκε πρώτα από το MEGA Ελλάδος και μετά στην Κύπρο.

Σε ό,τι αφορά στο θέμα του γραπτού μηνύματος για το οποίο μεταδόθηκε και σχετική είδηση, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι από το βράδυ της Κυριακής είχαν πληροφορίες από κάποιον ο οποίος ισχυρίστηκε ότι είναι εξάδελφος του υποτιθέμενου εξάδελφου θύματος της τραγωδίας, ο οποίος επέμενε ότι το γραπτό

μήνυμα είναι γεγονός αλλά δεν ήθελε ο ίδιος να κάνει δήλωση και ως εκ τούτου, ο σταθμός δεν μετέδωσε την είδηση. Αναφορικά με τις πληροφορίες για το αρχικό γραπτό μήνυμα, του υποτιθέμενου εξάδελφου ενός από τα θύματα αεροπορικής τραγωδίας, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι ο σταθμός μετέδιδε πάντοτε με επιφυλάξεις τις σχετικές πληροφορίες και ταυτόχρονα μετέδιδε και τις γνώμες ειδικών που αμφισβήτησαν την ύπαρξη του μηνύματος. Σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, ο σταθμός μετέδωσε το θέμα στην Κύπρο αφότου έγινε θέμα στην Ελλάδα.

Αναφερόμενος στα πλάνα με «κλάματα» που μετέδωσε ο σταθμός, ο κ. Ζαχαριάδης ζήτησε από την Αρχή να λάβει υπόψη της τις συνθήκες κάλυψης κάποιων γεγονότων, το γεγονός ότι ο σταθμός προσπάθησε να αποφύγει τις παγίδες εκείνων των ημερών και ότι ο σταθμός τελικά διαφοροποιήθηκε από τους υπόλοιπους στο συγκεκριμένο θέμα. Σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, δεν είναι δυνατό να επιστρέψουμε στην τηλεοπτική εποχή που δεν υπήρχαν εικόνες και πληροφορίες και που οι σταθμοί περίμεναν να εκδοθούν πρώτα τα πορίσματα. Ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι υπήρχε η απαίτηση, από τον κόσμο, να μην συγκαλυφτεί οτιδήποτε και ως εκ τούτου οι δημοσιογράφοι ήταν υπεύθυνοι να δώσουν τις πληροφορίες στην κοινή γνώμη, χωρίς να δικάσουν και αφήνοντας τον κόσμο να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

Στη συνέχεια και αναφορικά με το ίδιο θέμα, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι η τραγωδία δυστυχώς σημαίνει πόνο και συγκεκριμένος πόνος που μεταδόθηκε μέσω των πλάνων του σταθμού, δεν κατασκευάστηκε, δεν υποκινήθηκε αλλά ούτε και τον απέκρυψαν οι δημοσιογράφοι. Όσο αφορά την οδύνη του κόσμου, ο κ. Ζαχαριάδης έδωσε το παράδειγμα της πτώσης των Δίδυμων Πύργων στις Ηνωμένες Πολιτείες και τα πλάνα που ακολούθησαν από συγγενείς να τρέχουν πανικοβλημένοι στους δρόμους.

Ακολούθως, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι οι δηλώσεις συγγενών και φίλων των θυμάτων της τραγωδίας, τις οποίες μετέδωσε ο σταθμός, δεν αποσπάστηκαν με βία αλλά κατόπιν πρόσκλησης των συγγενών και φίλων, προς το σταθμό. Σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, κάποιες οικογένειες θυμάτων προσκάλεσαν το σταθμό να τους επισκεφθεί και όταν αυτό δεν πραγματοποιήθηκε, πολλές οικογένειες έμειναν παραπονεμένες. Σε ό,τι αφορά τις κηδείες των θυμάτων, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι όπου ζητήθηκε να μην υπάρχει κάμερα στην κηδεία, ο σταθμός το σεβάστηκε και γενικότερα, υπήρχε πλήρης κατανόηση και συνεννόηση σταθμού και συγγενών των θυμάτων.

Σε ερώτηση της Αρχής κατά πόσο ο σταθμός έλαβε σχετική εγκύκλιο της Αρχής και κατά πόσο η προσπάθεια της Αρχής να επισύρει την προσοχή των σταθμών σε κάποιες πρόνοιες των κανονισμών, λειτούργησε, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι ο σταθμός έλαβε την εγκύκλιο και οι δημοσιογράφοι του την είχαν υπόψη τους. Σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, η εν λόγω εγκύκλιος βοήθησε στο πνεύμα στο οποίο λειτούργησε ο σταθμός για σωστή και αντικειμενική ενημέρωση και χωρίς να προβάλλονται πλάνα τα οποία δεν θα έπρεπε να μεταδοθούν.

Στη συνέχεια, η Αρχή ρώτησε τον κ. Ζαχαριάδη γιατί ο σταθμός μετέδωσε κοντινά πλάνα συγγενών και φίλων των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας και ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι μεταδόθηκαν πλάνα από την πρώτη μέρα στο αεροδρόμιο λόγω του ότι ήταν ζωντανή κάλυψη των γεγονότων και οι συγγενείς επιδίωκαν να κάνουν δηλώσεις μπροστά στις κάμερες για να εκφράσουν τον πόνο τους και να καταγγείλουν. Ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε επίσης ότι όταν η ομάδα των αρμόδιων ψυχολόγων που συνόδευε τους συγγενείς των θυμάτων επέστρεψε από την αναγνώριση, ζήτησε από τους δημοσιογράφους να μην είναι στο χώρο και να μην δώσουν αφορμή, το οποίο ο σταθμός σεβάστηκε και δεν παρουσίασε πλάνα.

Ακολούθως, ο δικηγόρος του σταθμού κ. Χατζηπαναγιώτου ανέφερε ότι η Αρχή πρέπει να κρίνει το σταθμό με την μέγιστη κατανόηση και ότι αν η απόφαση της Αρχής είναι καταδικαστική, θα αδικήσει το σταθμό. Στη συνέχεια, ο κ. Χατζηπαναγιώτου ανέφερε ότι σε αυτό το πνεύμα η Αρχή θα πρέπει να κρίνει με επιείκεια το σταθμό και η ετυμηγορία να είναι τέτοια που να ικανοποιεί το περί δικαίου αίσθημα του σταθμού.

Στο τέλος των προφορικών εξηγήσεων του σταθμού, ο κ. Ζαχαριάδης ανέφερε ότι από την πρώτη μέρα λειτουργίας του σταθμού, δεν καλύπτονται θέματα αυτοκτονιών, αρχή την οποία κράτησε ο σταθμός και ακολούθησαν και άλλοι σταθμοί. Το ίδιο, σύμφωνα με τον κ. Ζαχαριάδη, ισχύει και στη συγκεκριμένη περίπτωση – ο σταθμός προσπάθησε να διαφοροποιηθεί από τους άλλους και πιστεύει ότι το γεγονός αυτό θα εκτιμηθεί από την Αρχή.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο και τον Διευθυντή Ειδήσεων του σταθμού και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τις βιντεοταινίες με τις εν λόγω εκπομπές, και κρίνουμε ότι:

Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **17:55 και 20:10**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 2**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Επανελημμένα πλάνα (4 φορές) από άντρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που μεταφέρεται με φορείο λόγω της κατάρρευσης του

- Επανειλημμένα πλάνα (4 φορές) από γυναίκα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Επανειλημμένα πλάνα (4 φορές) από άντρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που φωνάζει και τσακώνεται με τους αστυνομικούς οι οποίοι και τον κυνηγούν στους διαδρόμους του αεροδρομίου
- Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...πούντους υπεύθυνους της Cyprus Airways...ένας υπεύθυνος της εταιρείας ΗΛΙΟΣ...τίποτε, εν θέλει να αναλάβει κανένας ευθύνη...»*
- Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...εν έπρεπε να έρτει ο διευθυντής της εταιρείας πάνω να πει συλλυπητήρια αν μη τι άλλο...πούντα αντριλίκια τους πούντα...»*
- Πλάνο από συγγενικά και φιλικά άτομα των θυμάτων στο αεροδρόμιο Λάρνακας να κλαίνε και μια γυναίκα να αναφέρει, κλαίγοντας, τα ακόλουθα: *«...τζαι ο γαμπρός μου...τζαι το παιδί...ήταν υπόδειγμα...»* ενώ στη συνέχεια χτυπά το κεφάλι της σε έκφραση οδυρμού
- Πλάνο από μια γυναίκα, συγγενή θυμάτων, να φωνάζει και να οδύρεται στο αεροδρόμιο Λάρνακας, ενώ την κρατά αγκαλιά και την στηρίζει άλλη γυναίκα φίλη ή/ και συγγενής. Μεταξύ άλλων, η γυναίκα αναφέρει τα ακόλουθα στους οδυρμούς αναφέρει: *«...εκάψαν μας τους...εκάψαν μας τους...»*

Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:10 και 21:40**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού και αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη **κοντινά πλάνα που προσώπων τα οποία βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 3**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Συγγενείς και φίλοι των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας που βρίσκονται έξω από τα γραφεία της εταιρείας ΗΛΙΟΣ στη Λάρνακα και κλαίνε λυγισμένοι στο πεζοδρόμιο. Κάποιοι είναι μόνοι τους ενώ κάποιοι στηρίζονται από φιλικά και συγγενικά τους πρόσωπα.
- Συγγενείς και φίλοι των θυμάτων που βρίσκονται μαζεμένοι στο αεροδρόμιο Λάρνακας και φωνάζουν. Ένας από αυτούς αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: *«...να μας ενημερώσει...επήα κάτω, αδιαφόρησε...να μας ενημερώσει...δεν έχουμε ψυχή; ...στην τηλεόραση φκαίνετε τζαι κάμνετε ανακοίνωση 115 νεκροί...ο πιλότος νεκρός...για μας εν έσει;...»*
- Γυναίκα, συγγενής θύματος, η οποία φωνάζει στον εκπρόσωπο της εταιρείας στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Τη γυναίκα στηρίζει και κρατεί ένας άντρας, επίσης συγγενής θύματος και προσπαθεί να την ηρεμήσει όταν φωνάζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: *«...πε τε μας τα ονόματα...τίποτε άλλο δεν θέλουμε...πε τε μας τα ονόματα...ακόμα ρε παιδί μου;...πότε εν να μάθουμε εμείς αν ήταν τα δικά μας παιθκια πάνω...;»*
- Η μητέρα του συγκυβερνήτη του αεροπλάνου, η οποία εμφανώς αναστατωμένη και σε κατάσταση απόγνωσης, προσπαθεί να μάθει από τους δημοσιογράφους και τον εκπρόσωπο της εταιρείας στο

αεροδρόμιο Λάρνακας, κατά πόσο ο γιος της βρισκόταν στη μοιραία πτήση.

- Επανελημμένα πλάνα (2 φορές) από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που μεταφέρεται με φορείο λόγω της κατάρρευσης του
- Επανελημμένα πλάνα (2 φορές) από γυναίκα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Επανελημμένα πλάνα (2 φορές) από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που φωνάζει και τσακώνεται με τους αστυνομικούς οι οποίοι και τον κυνηγούν στους διαδρόμους του αεροδρομίου
- Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...να πουν...να ανακοινώσουν ότι...για εσκοτωθήκαν...πόση ώρα;...εσκάσαμεν πάνω...να φκείτε πάνω, ο κόσμος ζητά να φκείτε πάνω...»*
- Δήλωση γυναίκας, πιθανώς συγγενούς θύματος ή θυμάτων, η οποία φωνάζει κατά τις δηλώσεις της στους δημοσιογράφους στο αεροδρόμιο Λάρνακας: *«...τα λεφτά καλά τα πιάνουν...»*
- Άντρας που ξεσπά σε λυγμούς ενώ βρίσκεται εντός των γραφείων της εταιρείας ΗΛΙΟΣ στη Λευκωσία

Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **11:00 και 12:00**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 6**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ορισμένα από τα πλάνα που λήφθηκαν και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005 τα οποία περιείχαν τα ακόλουθα:

- Πλάνα από άντρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που μεταφέρεται με φορείο λόγω της κατάρρευσης του
- Πλάνα από γυναίκα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Πλάνα από γυναίκα έξω από το αεροδρόμιο Λάρνακας, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, να οδύρεται ενώ την κρατούν φίλοι και συγγενείς

Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **13:50 και 14:50**, στα πλαίσια έκτακτου δελτίου ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, προβλήθηκαν **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 7**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ορισμένα από τα πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005, τα οποία περιείχαν τα ακόλουθα:

- Πλάνα από γυναίκα, συγγενή θυμάτων, η οποία φωνάζει και οδύρεται αναφέροντας, μεταξύ άλλων: *«Να παν να κοιτάζουν τα αεροπλάνα για να μου πούσειν γιατί τα μωρά μου εσκοτωθήκαν, επεθάναν εις τον αέρα...μα γιατί σαν ήταν καλά...αφού δεν ήταν καλό το αεροπλάνο τους...»*

- Πλάνα από την συγγενή θύματος ή θυμάτων, που οδύρεται και φωνάζει: «...τα παιθκια μας...φέρτε μας τα...»
- Πλάνα από γυναίκα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας
- Πλάνα από άντρα ο οποίος φωνάζει και τσακώνεται με την αστυνομία η οποία και τον κυνηγά στο αεροδρόμιο

Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **16:50 και 17:50**, στα πλαίσια του απογευματινού δελτίου ειδήσεων του σταθμού με κύριο θέμα την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μεταδόθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 8**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Διάλογος μεταξύ δημοσιογράφου και γυναίκας, συγγενούς θυμάτων, στο αεροδρόμιο Λάρνακας, η οποία κλαίγοντας ανέφερε:
 - «*Τα παιθκια μου εσκοτωθήκαν. Νίκος Νικολάου, Έλενα τζαι Θέμιδα. Επηένναν να πάσειν στην Πράγα*»
 - «*Είχαν μωρά μαζί τους;*»
 - «*Είχαν μιαν κορούα ...*»
 - «*Πόσων χρονών ήταν;*»
 - «*Τεσσεράμισι χρονών*»
- Συγγενής θυμάτων με οδυρμούς: «*Μάνα μου μάνα μου...μα έν τζαι εν ένας που επέθανε τζαι θκυο...εν πέντε που κλαίμε...εν πέντε...*»

Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00 και 22:00**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, μεταδόθηκαν **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 12**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

- Πλάνα από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας (πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005)
- Πλάνα από γυναίκα, συγγενή ενός μέλους του πληρώματος που φωνάζει και κλαίει και ζητά να την πληροφορήσουν για το δικό της άτομο (πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005)
- Πλάνα στο σπίτι του συγκυβερνήτη του αεροπλάνου, θύματος της αεροπορικής τραγωδίας, στα οποία η μητέρα του κλαίει για το θάνατο του γιου της ενώ παράλληλα μιλά στο τηλέφωνο με τον άλλο της γιό, ο οποίος βρίσκεται στην Αθήνα για την αναγνώριση του πτώματος του αδερφού του. Η μητέρα του συγκυβερνήτη, ξεσπά σε κλάματα ενώ μιλά με τον γιό της τηλεφωνικώς και του αναφέρει τα εξής: *«...πιάσε με τηλέφωνο τζαι ενημέρωνε με...πού εν να σας πάρουν, πού εν να σας πάρουν, πε μου πού εν να σας πάρουν...ναι, να έσσεις τες εφτζιές μου αν καταλάβεις τον αρφό σου...»*
- Συγγενής θυμάτων με οδυρμούς: *«Μάνα μου μάνα μου...μα έν τζαι εν ένας που επέθανε τζαι θκυο...εν πέντε που κλαίμε...εν πέντε...»*
- Συγγενής θυμάτων κλαίγοντας: *«...Έχασα την κόρη μου τζαι τον γαμπρό μου τζαι τα μωρά μου...μάννα μου μά θέλα τα...γιατί να*

πάθουν έτσι κακό τα μωρά μου γιατί να πάθουν...τι του φταίω του Θεού εγώ τζαι εκαταδίκασε με...»

- Συγγενής θυμάτων με οδυρμούς: «...Πού εν να τους ξαναδούμεν πιον να ρτουν μες τουν το σπίτι...»
- Πλάνα από ένα οικογενειακό φίλο θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας να ξεσπά σε κλάματα και να καταρρέει όταν λέει: «...οικογενειακός φίλος...»
- Διάλογος μεταξύ δημοσιογράφου και συγγενούς θυμάτων η οποία οδύρεται:
 - «*Εν μπορώ να πω τίποτε...τα παιθκιά μου εσκοτωθήκαν. Νίκος Νικολάου, Έλενα τζαι Θέμιδα. Επηένναν να πάσειν στην Πράγα*»
 - «*Είχαν μωρά μαζί τους;*»
 - «*Είχαν μιαν κορούα ...*»
 - «*Πόσων χρονών ήταν;*»
 - «*Τεσσεράμισι χρονών*»

Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **22:50 και 23:59**, στα πλαίσια του νυκτερινού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, μεταδόθηκαν **κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 16**).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ορισμένα από τα πλάνα που λήφθηκαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας και προβλήθηκαν αρχικά στις 14.8.2005, τα οποία περιείχαν τα ακόλουθα:

- Επανελημμένα πλάνα (2 φορές), από άντρα, πιθανώς συγγενή θύματος ή θυμάτων, που με θυμό φωνάζει για τους υπεύθυνους της εταιρείας

- Πλάνα από γυναίκα, συγγενή ενός μέλους του πληρώματος που φωνάζει και κλαίει και ζητά να την πληροφορήσουν για το δικό της άτομο
- Πλάνα από τη μητέρα του συγκυβερνήτη του αεροπλάνου, η οποία αναστατωμένη και σε κατάσταση θλίψης και απόγνωσης προσπαθεί να μάθει κατά πόσο ο γιος της ήταν στη μοιραία πτήση.

Αναφορικά με την γραπτή και προφορική υπεράσπιση του σταθμού, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού, ότι η υπό αναφορά αεροπορική τραγωδία ήταν πρωτοφανής υπόθεση που απασχόλησε την Κύπρο, την Ελλάδα και την διεθνή κοινή γνώμη, η Αρχή συμφωνεί και υποστηρίζει, ότι ακριβώς λόγω της σοβαρότητας του γεγονότος, ο σταθμός όφειλε να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στην όλη παρουσίαση του συμβάντος και όχι να εντείνει τη συναισθηματική φόρτιση των άμεσα εμπλεκομένων, αλλά ακόμα και των απλών τηλεθεατών. Αναφορικά και με τη σχετική θέση του σταθμού ότι δεν είναι δυνατό να επιστρέψουμε στην τηλεοπτική εποχή που δεν υπήρχαν εικόνες και πληροφορίες μέχρι να εκδοθούν πορίσματα και ότι η τραγωδία από μόνη της συνεπάγεται κλάμα και οδύνη, η Αρχή τονίζει ότι το γεγονός ότι η αεροπορική τραγωδία είχε ιδιαιτερότητες ως δημοσιογραφικό θέμα, λόγω και του ότι δεν υπήρχε εμπειρία χειρισμού τέτοιου θέματος από τους σταθμούς στην Κύπρο, δεν αναιρεί την υποχρέωση του σταθμού να αποφεύγει γενικά την προβολή κοντινών πλάνων προσώπων που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού.

Σε ό,τι αφορά τη θέση του σταθμού ότι ο πόνος της αεροπορικής τραγωδίας δεν κατασκευάστηκε, δεν υποκινήθηκε αλλά ούτε και αποκρύφτηκε από το σταθμό, η Αρχή κρίνει ότι προβολή των συγκεκριμένων πλάνων και κυρίως η επανάληψή τους δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά **αντίθετα εκμεταλλευόταν και ταυτόχρονα ενίσχυε τον ανθρώπινο πόνο.**

Έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τα πλάνα στα οποία παρουσιάζονται συγγενικά και φιλικά πρόσωπα των συγγενών σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού και σε ό,τι αφορά τις υπό εξέταση περιπτώσεις, η Αρχή δεν διαπιστώνει ότι συγγενείς είναι εκείνοι οι οποίοι επεδίωκαν την τηλεοπτική κάλυψη και κατά συνέπεια, τη λήψη κοντινών πλάνων εκ μέρους του σταθμού. Εν πάσει περιπτώσει, η πρόνοια του Νόμου είναι σαφής και απαγορεύει ρητά τη μετάδοση κοντινών πλάνων προσώπων που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού, είτε αυτά λήφθηκαν κατόπιν σχετικής πρόσκλησης των δημοσιογράφων από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα είτε όχι.

Σε ότι αφορά την αναφορά του σταθμού στην επιστολή του κ. Τσολάκη ημερομ.4.9.2005, μετά από προσεκτική μελέτη της εν λόγω δήλωσης του κ. Τσολάκη, την οποία και επισύναψε στις γραπτές εξηγήσεις που υπέβαλε ο σταθμός αναφορικά με την υπό αναφορά υπόθεση, η Αρχή διαπιστώνει ότι η συγκεκριμένη δήλωση αφορούσε στον αντικειμενικό τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισαν τα Μ.Μ.Ε την Επιτροπή της οποίας προήδρευε ο κ. Τσολάκης και τον ίδιο, και όχι στον τρόπο χειρισμού και προβολής της αεροπορικής τραγωδίας από τα Μ.Μ.Ε. Εν πάσει περιπτώσει, η Αρχή επισημαίνει ότι οφείλει να διαμορφώσει ίδια κρίση επί των γεγονότων, με βάση τα ενώπιον της στοιχεία.

Τέλος, αναφορικά με τις θέσεις του σταθμού για την ισχύ και ερμηνεία του Κανονισμού 27(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν αποδέχεται τις θέσεις του σταθμού, λόγω του ότι, το γεγονός ότι κανονισμός 27(4) των προαναφερθέντων Κανονισμών αναφέρει ότι *«Οι ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII», δεν έχει το νόημα της αυτόματης υπαγωγής στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας οποιασδήποτε παράβασης του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) που εκδίδονται με βάση*

αυτόν, η οποία παράβαση τελείται κατά τη διάρκεια των εκπομπών που περιλαμβάνει ο κανονισμός 27(4) της Κ.Δ.Π. 10/2000, παρά **μόνο** αυτών των παραβάσεων που στηρίζονται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Περαιτέρω, η Αρχή επισημαίνει ότι υφίσταται **διάκριση και διαφορά** ανάμεσα σε παραβάσεις που ανάγονται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και σε παραβάσεις του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες στοιχειοθετούνται από τα γεγονότα της υπόθεσης παραβάσεις του Νόμου 7(1)/1998 και των Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση αυτόν, χωρίς να υπάρχει αναφορά σε παράβαση που στηρίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, δεν απαιτείται αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας. Με άλλα λόγια, ο κανονισμός 27(4) δεν αποκλείει την εφαρμογή των άλλων προνοιών του προαναφερθέντος Νόμου ή των Κανονισμών.

Η θέση αυτή της Αρχής συνηγορείται από τις σχετικές επί του θέματος αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Antenna TV Ltd. vs Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Προσφυγή Αρ. 812/2001 ημερομ. 25.9.2002** και στην, επί της εφέσεως επ' αυτής, εκδοθείσας απόφασης της Ολομέλειας στην υπόθεση **Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. Antenna TV Ltd., Α.Ε. 3520, ημ. 16.12.2005**, καθώς, ως προς την πρωτόδικη υπόθεση, η προσφυγή ευδοκίμησε επειδή δεν είχε υποβληθεί αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας αναφορικά **μόνο** ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. (Παράρτημα VIII των σχετικών Κανονισμών) και **όχι και** για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Παρατίθεται χαρακτηριστικά το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση: *«Δεδομένου ότι δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ και του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων βρέθηκε ένοχη η αιτήτρια και τιμωρήθηκε με διοικητικό πρόστιμο £1.000 (και για τις δύο, δηλαδή, παραβάσεις μαζί), ολόκληρη η επίδικη απόφαση είναι ακυρωτέα».*

Συναφώς, η προαναφερθείσα απόφαση της Ολομέλειας που εκδόθηκε κατόπιν άσκησης έφεσης στην πρωτόδικη απόφαση προσεγγίζει το θέμα και πάλι **μόνο** ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ (Παράρτημα VIII στην Κ.Δ.Π. 10/2000) **και όχι** και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000.

Στην απόφαση της Ολομέλειας αναφέρονται τα εξής:

«Αν η Νομοθετική εξουσία επιθυμούσε να δώσει εξουσία στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να εξετάζει αυτεπάγγελτα παραβάσεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, θα το περιλάμβανε ρητά στις σχετικές νομοθετικές πρόνοιες. Όμως μια τέτοια πρόνοια δεν έχει εισαχθεί στη φρασεολογία του άρθρου 3(2)(ζ)(ι)».

Συνεπώς, η απόφαση της Αρχής ακυρώθηκε από το Δικαστήριο γιατί δε μπορούσε να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. και του Κανονισμού 21(3) των πιο πάνω Κανονισμών, για παράβαση των οποίων επιβλήθηκε ενιαίο πρόστιμο.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχεία 2,3,6,7,8,12,16**).

Σε ό,τι αφορά τον **κανονισμό 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή κρίνει ότι δεν στοιχειοθετούνται παραβάσεις (**υποστοιχεία 1,4,5,10,14**).

Σε ό,τι αφορά το **άρθρο 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), η Αρχή κρίνει ότι δεν στοιχειοθετούνται παραβάσεις. **(υποστοιχεία 9, 13).**

Σε ό,τι αφορά τον **κανονισμό 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή κρίνει ότι δεν στοιχειοθετούνται παραβάσεις **(υποστοιχεία 11,15).**

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε αντίθετη περίπτωση, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 175/2005(2))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «Ο ΛΟΓΟΣ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Νοεμβρίου, 2006

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαιωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Νίκου Παπαμιχαήλ, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Μαρίας Δωρίτη και κ. Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **13 Μαρτίου 2006**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του κανονισμού **24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο **κανονισμός 24(2)(γ)** των πιο πάνω Κανονισμών αναφέρει: *«Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: αποφεύγεται γενικά η προβολή κοντινών πλάνων αιμορραγούντων προσώπων ή που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού»*

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **19.6.2006** κάλεσε το σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής.

Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο δικηγόρος του σταθμού κος Χ΄ Παναγιώτου, με επιστολή του ημερομηνίας **29.6.2006** αναφέρει τα εξής:

«Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στην απόφαση της ημερομηνίας 13.03.06 έκρινε ότι, στην υπόθεση με τον ως άνω αριθμό φακέλου, η οποία αφορά την κάλυψη από το σταθμό των πελατών μας της αεροπορικής τραγωδίας στο Γραμματικό τον περασμένο Αύγουστο, στοιχειοθετούνται παραβάσεις του κανονισμού 24(2)(γ).

Πρόκειται για 7 συνολικά παραβάσεις, κατά την κρίση της Αρχής, σε δύο ημερομηνίες, 14 και 15 Αυγούστου 2005 και τα σχετικά γεγονότα εμφανίζονται στο κείμενο της απόφασης της Αρχής υπο στοιχεία 2, 3, 6, 7, 8, 12 και 16.

Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας και πριν την επιβολή οποιονδήποτε κυρώσεων σε βάρος του Σταθμού των πελατών μας, θα θέλαμε συμπληρωματικά των όσων έχουμε αναφέρει στις επιστολές μας προς την Αρχή με ημερομηνίες 15.11.2005 ως και 23.02.2006 και στην ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής στις 13/3/2006, τα οποία υιοθετούμε και επαναλαμβάνουμε και για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να σημειώσουμε τα κάτωθι:

Είναι πιστεύουμε κοινώς αποδεκτό ότι, το αεροπορικό δυστύχημα της 14.8.06 ήταν για την Κύπρο μια πρωτοφανής τραγωδία, η οποία δεν είχε προηγούμενο της στα χρονικά της Κύπρου.

Ο σταθμός των πελατών μας λοιπόν και το δημοσιογραφικό προσωπικό του ειδικότερα, βρέθηκε ξαφνικά αντιμέτωπος με μια άνευ προηγουμένου τρομακτική είδηση, η οποία συγκλόνιζε ολόκληρη την κυπριακή κοινωνία, την οποία όμως ήταν υποχρεωμένος να καλύψει στα πλαίσια της ενημερωτικής του λειτουργίας και του καθήκοντος πληροφόρησης της κοινής γνώμης, το οποίο υπηρετεί με συνέπεια και υπευθυνότητα καθόλη την διάρκεια της λειτουργίας του.

Πέρα όμως από τα γεγονότα αυτά καθεαυτά και τις δημοσιογραφικές πληροφορίες για την πορεία του αεροπλάνου, τα πιθανά αίτια της πτώσης, τον αριθμό και τα στοιχεία των επιβατών της μοιραίας πτήσης κλπ, τα οποία αποτελούσαν κεντρικό σημείο όλων των ειδησεογραφικών εκπομπών τις ημέρες εκείνες, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, υπήρχε και μια άλλη πλευρά αυτής της τραγωδίας που έπρεπε να καλυφθεί.

Ήταν το προσωπικό δράμα των ανθρώπων που αγωνιούσαν για τους συγγενείς και φίλους τους, που προσπαθούσαν να μάθουν αν όντως οι δικοί τους άνθρωποι επέβαιναν στην συγκεκριμένη πτήση, που θρηνούσαν τα αγαπημένα τους πρόσωπα. Και η πλευρά αυτή των γεγονότων δεν έπρεπε και δεν γινόταν να μην απασχολήσει τα μέσα ενημέρωσης.

Είναι η θέση μας ότι ο σταθμός των πελατών μας, στην προσπάθεια του να σταθμίσει από τη μια το καθήκον ενημέρωσης του κοινού και από την άλλη τον σεβασμό στον ανθρώπινο πόνο που προκάλεσε αυτή η τραγωδία, επέδειξε ιδιαίτερη αυτοσυγκράτηση και λειτούργησε όσο το δυνατό με υπευθυνότητα και ευσυνειδησία.

Κανένα πλάνο δεν λήφθηκε χωρίς τη συγκατάθεση των προσώπων που φαίνονταν σε αυτό, τα οποία μάλιστα και επεδίωκαν να μιλήσουν στις κάμερες για να

εκφράσουν τα συναισθήματα τους και να καταγγείλουν την έλλειψη ενημέρωσης τους από τους αρμόδιους, τις πρώτες ώρες μετά την συντριβή του αεροπλάνου. Δηλαδή ο Σταθμός αισθανόταν ότι βοηθούσε τους συγγενείς των θυμάτων. Κατά τις τραγικές εκείνες στιγμές, να απαλύνουν τον πόνο τους και την αγωνία τους, αφού με τα όσα εξέφραζαν ή δήλωναν, ανέμεναν απαντήσεις στα αγωνιώδη ερωτήματα τους.

Επαναλαμβάνουμε ότι ο υπό αναφορά κανονισμός 24(2)(γ), δεν απαγορεύει σε κάθε περίπτωση την μετάδοση κοντινών πλάνων προσώπων που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού, αλλά ορίζει ότι αποφεύγεται γενικά η μετάδοση τέτοιων πλάνων.

Πιστεύουμε ότι η υπό εξέταση υπόθεση είναι μια από εκείνες τις ελάχιστες ίσως εξαιρέσεις που δικαιολογούν την παρέκκλιση από την αρχή αυτή της γενικής αποφυγής. Σε μια πρωτοφανή τραγωδία που προκάλεσε συναισθήματα ακραίας θλίψης και θυμού όχι μόνο στα οικεία πρόσωπα των θυμάτων, αλλά σε κάθε μέλος της κυπριακής κοινωνίας.

Τονίζουμε και πάλι ότι, ακόμη κι αυτή η μετάδοση των πλάνων από το σταθμό των πελατών μας, η οποία κατά την άποψη της Αρχής, αποτελεί παράβαση του κανονισμού, δεν έγινε ανεξέλεγκτα και χωρίς όρια, αλλά με αίσθημα ευθύνης και σεβασμού απέναντι στον ανθρώπινο πόνο και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Είναι η θέση μας ότι, ο σταθμός των πελατών μας θα πρέπει να κριθεί μέσα στο πιο πάνω πνεύμα. Ταυτόχρονα προκειμένου να αξιολογηθεί σωστά το είδος των κυρώσεων που θα επιβληθεί, πιστεύουμε ότι τα μέλη της Αρχής θα πρέπει να μεταθέσουν τη σκέψη τους στα γεγονότα όπως συνέβαιναν και τα αντιλαμβανόταν ο μέσος άνθρωπος τον περασμένο Αύγουστο και όχι όπως τα βλέπουμε σήμερα, ένα χρόνο μετά το τραγικό γεγονός, με την αποστασιοποιημένη άποψη που είναι αποτέλεσμα της παρόδου του χρόνου.

Ως εκ των ανωτέρω, εισηγούμαστε ότι η κύρωση της σύστασης θα ήταν η ενδεδειγμένη υπό τις περιστάσεις για το σταθμό των πελατών μας, ο οποίος ουδέποτε εκμεταλλεύτηκε την ανθρώπινη δυστυχία στο βωμό της αυξημένης τηλεθέασης.»

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού, ότι η υπό αναφορά αεροπορική τραγωδία ήταν πρωτοφανής υπόθεση που απασχόλησε την Κύπρο και ότι ο σταθμός βρέθηκε ξαφνικά αντιμέτωπος με μια άνευ προηγουμένου συγκλονιστική είδηση, η Αρχή επαναλαμβάνει, ότι ακριβώς λόγω της σοβαρότητας του γεγονότος, ο σταθμός όφειλε να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στην όλη παρουσίαση του συμβάντος και όχι να εντείνει τη συναισθηματική φόρτιση των άμεσα εμπλεκομένων, αλλά ακόμα και των απλών τηλεθεατών.

Στις θέσεις του σταθμού που αφορούν το δράμα των συγγενών και την προβολή κοντινών πλάνων η Αρχή κρίνει ότι η προβολή των συγκεκριμένων πλάνων και κυρίως η επανάληψή τους δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά **αντίθετα εκμεταλλευόταν και ταυτόχρονα ενίσχυε τον ανθρώπινο πόνο.** Η Αρχή όπως και στην απόφαση της ημερομ **13.3.2006** επισημαίνει ότι έχει παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τα πλάνα στα οποία παρουσιάζονται συγγενικά και φιλικά πρόσωπα των θυμάτων σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού και δεν έχει διαπιστωθεί ότι οι συγγενείς είναι εκείνοι οι οποίοι επεδίωκαν την τηλεοπτική κάλυψη και κατά συνέπεια, τη λήψη κοντινών πλάνων εκ μέρους του σταθμού. Εν πάση περιπτώσει, η πρόνοια του Κανονισμού είναι σαφής και απαγορεύει ρητά τη μετάδοση κοντινών πλάνων προσώπων που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης και θυμού, είτε αυτά λήφθηκαν κατόπιν σχετικής πρόσκλησης των δημοσιογράφων από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα είτε όχι.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι «ο υπό αναφορά κανονισμός 24(2)(γ), δεν απαγορεύει σε κάθε περίπτωση την μετάδοση κοντινών πλάνων προσώπων που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού, αλλά ορίζει ότι αποφεύγεται γενικά η μετάδοση τέτοιων πλάνων» και ότι «ο κανόνας επιδέχεται εξαιρέσεις» σύμφωνα και με τα όσα σχετικά αναφέρονται και στην

επιστολή του σταθμού ημερ. 15.11.05, η Αρχή δεν το κάνει αποδεκτό. Ο σταθμός στηρίζεται σε λανθασμένη ερμηνεία της φράσης «αποφεύγεται γενικά». Ο σταθμός εισηγείται ότι εφόσον «αποφεύγεται γενικά» σημαίνει ότι «επιτρέπεται σε ορισμένες περιπτώσεις», ερμηνεία που καταστρατηγεί το γράμμα και το πνεύμα του κανονισμού για αποφυγή εμπορευματοποίησης του ανθρώπινου πόνου. Επομένως το «γενικά» σημαίνει «εξ ολοκλήρου» και δεν επιδέχεται εξαιρέσεις, πολύ περισσότερο όταν τα γεγονότα είναι εύκολο να εμπορευματοποιηθούν όπως στη περίπτωση του αεροπορικού δυστυχήματος, ως πρωτοφανούς και μαζικής καταστροφής γεγονότος.

Περαιτέρω η Αρχή επισημαίνει ότι αν πρόθεση του νομοθέτη ήτο να θέσει οποιοσδήποτε εξαιρέσεις στο κανονισμό 24(2)(γ) αυτό θα το έπραττε ρητά όπως και το έχει πράξει στη περίπτωση (α) του ίδιου κανονισμού (24(2)(α)).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα γεγονότα και περιστατικά της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του σταθμού, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης και τη σοβαρότητα και το επαναλαμβανόμενο των παραβάσεων, κρίνει και αποφασίζει (με ψήφους πέντε έναντι ενός) να επιβάλει στον σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **14.8.2005** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **£2.500** όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 2)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **£1500**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 3)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **£1000**.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **15.8.2005** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **£5.000** όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 6)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 7)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 8)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 12)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(γ) (υποστοιχείο 16)** , των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.

Το μέλος της Αρχής κ. Άλεξ Ευθυβούλου ο οποίος συμφώνησε με την απόφαση της Αρχής ημερομ. **13.3.2006**, εν τούτοις διαφώνησε ως προς την επιβολή των πιο πάνω κυρώσεων κρίνοντας ότι δεν πρέπει να επιβληθεί οποιαδήποτε χρηματική κύρωση στο σταθμό.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€7500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου